P^c

Columbia University
in the City of New York
THE LIBRARIES

DAVID EUGENE SMITH
COLLECTION
Ms. Or. 361

٨

قصيدة في القوافي فارس
مكتوبة سنة ٩٩٧ هـ . ق

تحفة الملوک تحفهٔ میرک عصام جدید شرح جدید علی الشاهدی
سودی افندی علی الشاهدی

دورت یوز اللی بیت اولیدر لغت چوق کیم
آز براوقورسک بولاسین فارسیله انته

در بیان اشارات رموزات

ت تورکی
فا ف فارسی
ج عجمی
عجمیله فارسی معا
ا عربی

کنول عشقی قرقیله غمی افاره دشمشد
دهشوق دردی عشقی محبتله براوزه کاره دوشد

ارا یوب دردینه درمان
بولدم دیوکوز شهری
حکیم دیدیلری لقمان
طبیب اقباره دشمشد

محبت بابنه کیردیم
می محبوبله بردیم
نهای عشقیله شهدی
همیت بچاره دشمشد

قدیم مدبر الامور
معناسنه کلور

بسم الله الرحمن الرحیم

بنام خالق وحی و توانا / قدیم و قادر بینا و دانا

ثنا و حمد و شکر بی نهایه / سپاس و منت بی حد و غایه

انکا کیم وار ایدوب بو کائناتی / پرندی هم حیاتی هم مماتی

بو غیبکن اول دیدی وار اولدی عالم / هم ایتدی قدرتیله خاکی آدم

انک نسلندن ایتدی انبیایی / خصوصا کیم حبیب مصطفایی

صلوتیله سلام اول شاه دائم / که آنکله دین اسلام اولدی قائم

دخی اصحاب و آلینه که بونلر / انک شرعینه اولدیلر مسخر

پس اندن صکره بل مرحوم مغفور / خدایی اول کمالاتیله مشهور

که والد در بو محتاج و گدایه / اولا روحینه رحمتلر نهایه

دخی معصوم ایکن جهدیله مرحوم / اوقیتمشدی لغتلر باکه منظوم

اوقیدم اولا تحفه شاهدی / معطر اولدی آنکله جان مشامی

(بمعنی جد)

دخی منظوم اوقیدم چوق لغاتی / ایچردی طبعمه آب حیاتی

شعور ایسم اولدم لغت علمنده ماهر / لغت کیم بلمم اولیدی نادر

گدا ایرساله اولدقده خدایی / ایدوب رحلت قودی دار فنایی

بکا که اولدی لغت علمی مسخر / نه علمه بلسم اولدی میسر

خصوصا علم ربانی که سلطان / جلال الدین و مرشد مغز قرآنک

کتاب مثنوی کیم قوت جاندر / ضیا و نور چشم عاشقاندر

بکا کشف اولدی بی تعلیم استاد / آنکله ایدرم عشاقه ارشاد

یقین

هزج بحری تجزی اولمسدس
انک وزنیدر ای روح مقدس
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولن
قبالی ایتک اولسون چرخ
اطلس
دیکر
بنام حق اولوب عالمده رعنا
انکچون دل سنی ذکر ایتدی جانا
مفاعیلن مفاعیلن فعولن
قولای کلسون بکا علمک جوانا
دیکر
سنک نام شریفک چونکه واهب
ویرانه کوکلمی صاف القلوب صاحب
مفاعیلن مفاعیلن فعولن
هر ابیات شوقیله شرح باب
دیکر

دل عاشقنا آکندر بک آکدر
اولور بیانی خیالی ایله مسرور
مفاعیلن مفاعیلن فعولن
هزج بحری مسدس کلدک مقصود
اوقی یاز علم اوکرن کیمسه کوکندر
همم کیم اکا حج اولمز هباور
مفاعیلن مفاعیلن فعولن
جهالت کیسه مشکل بلادر

نصیحتدر سکا بندن برادر
نداوقدر سکا ای حکم اتر زبر
مفاعیلن مفاعیلن فعولن
هزج بحری مسدس در مقرر

معلوم اوله که بو منظومه نک دیباجه سی بحر
هزجدن نظم اولنمشدر اصلی اوزان بحر روم
وخارجا اعتباریله اوزره کوره بو نام علمدن
ودخی مرکبدر بو اعتباره واقع اولنمشدر
جزء جاری اولوب فعولن اولوب فعولاق
ومزاحف اوله که حذف جاری اولوب
اوزره دو مشمدر اوله قصر جاری حذف دیو سبب
وزنی اوزره دو مشمدر حذف اسقاطدر قصر دیو
حذف ساکن السبب
اسکان
متحرکه

یقین بلدم که بو نورسته معصوم / لغتلر ادقیله وزنیله منظوم
اگا هر علم اولور البته آسان / اولور عالمده بر مرد سخندان
خدا شاد ایلیه روحنک جانک / ویره جنتده اعلا سنک مکانک
کتوردی نظمه بونجه در مکنون / سلیس شوخ رنکامیز موزون
جهانده ایتدی بر شمع منور / سکنز جشن ذکی نفع کوررلر
حدیثنده بیوردی فخر عالم / بو معنایی که اولدر خیر آدم
که اولا دائما خیره ساعی / ایدر خلق اندن انتفاعی
دلادم کیم یازم بو نسخه نامه / نظیر اوله اول تحفه جامه
که بوندن داخی چوق اوله فوائد / نیجه نفع ایده لر اندن زوائد
شکردن کوزه کوزه بسته حلوا / اولور بر ذوق هر برنده تنها
مزین اولمش بو محبوب زیبا / کیب انواع الوانیله دیبا
ویرر هر رنکی انکا بر دورلو زینت / کلور عشقا درلو درلو حالت
ندکلو وارسه انده جواهر / کتوردم بونده الا که اوله نادر
قودم انلاری کاستعمالی یوقدر / ولی اولماین انده بونده چوقدر
کتوردم مثنویدن چوق غرائب / که اولا مولویلر بوکا راغب
اولن بحر انده وار در بونده اما / دخی وار بونده نیجه بحر رعنا
بونک آنده داخی قطعه اولدقجه آخر / کتوردم بحر طائفنده بر بر
تمام اولدقجه هر بر قطعه موزون / یازدم آنده بر بیت همایون
که اوله فارسی بر مصرعی هم / بری ترکی اوله نه بیش و نه کم

که ترکی فارسی یه اوله مقابل — بلور اهلی کا ولور بو نظم مشکل

بو رسمه ایلدم اول بنده ترتیب — که بیله مبتدیلر احوال ترکیب

چو الطاف خدا کوستردی اعلام — دیدم بن داخی تحفهٔ شاهدی نام

کدایم شاهدی مولوی‌یم — دیار منتشا مغلوی‌یم

بحمد الله که فردی معنوی‌یم — که غواص بحار مثنوی‌یم

مرادم بو که تحفه بوله شهرت — کله اوزانله اطفاله قدرت

ایدرلر فرسله اوزانی حاصل — اولالر علم مولانایه قابل

زهی عزت زهی دولت سعادت — آنوک که آنده اوله بو علمه لیاقت

ولیکن قورقرم بر جاهلی دون — که آنک اولمیه کر طبعی موزون

ایده مز وزنله تقطیعی تفهیم — ایده جهلیله معصوم تعلیم

رکیک اوکرده بو موزون کتابی — خراب ایده او طبع مستطابی

یقین بلکل که بر اوغلنجق اول — اوقیا شعری ناموزون و مهمل

اولور طبعی رکیک و سست و معیوب — قالور محروم اولیمز داخی موزون

مکر بر حاذق و استاد کامل — سالی جهدیله ایده وزنه قابل

کلور وزنه ولی بولمز سلاست — قلور طبعنده البت بر رکاکت

قوسنک اگر یله بر تازه نهالی — بو یینه طغرلورمی اکله مثالی

نه پیکی بر دغه کم اوله اوزاغی — قرانسک بوکلی بوسمق ایدرمی

خدا قهر ایلیه اول جاهلی کم — اوقیه نظمی کژ اولوب معلم

اکاکم اولمدی منظوم مقدور — چو تعلیم اتمک استر باری منثور

خواب

الواو فی سست عاطفة والواو فی معیوب عاطفة علی سست سست کوشک
رکیک ضعیف و متین سست معناسنده و سست کوشک و ضعیف
معناسنده و معیوب اسم مفعول در المقدمه قصور و معصوم
الدائمی معناسنده و الداخل اولور و محروم قالور
ضعیف و کوشک والداخل اولور و محروم قالور
بروجهی طبعی موزون اولمز

اولمدی نظم محصولی البته اکاکم منظوم اولمدی مقدور
استر نظمه قادر اوله سوز

خراب اتمشدر تحفه حسامی | نجه کز طبع ناموزون عامی
بنم بو تحفه‌می سن صقله یارب | شولردن کاولمیه طبعی مهذب
نصیب اتمه بونی ذهنی سقیمه | نصیب ایت ذهن پاک و مستقیمه
مفاعیلن مفاعیلن فعولن | درشش جان ندر علمه دون و کون
کیم ان شاهدی خیر ایله یاد | ایکی عالمده یارب ایله دلشاد

القطعة الاولی فی بحر المنسرح المطوی المکسوف

تکری‌نک آدیدر ایزد و یزدان خدای
داخی بزرک اولو یول کوستریجی رهنمای

هم دخی پیغمبر اول کم ویره حقدن خبر
بای توانکر در ریخسله درلر گدای

لب طودغ رخ یکاق چشم کوز روی یوز
کوریکه مژکان مژه دست ال ایاغ اولدی پای

کوکس قولق دوش اومز موش صچان هوش اوص
سود تو تن بود ایدی زود تیز رود چای

کار ایش ادراون دم ره بیکانه دیمش
نیزه سکو زه کرش تیر و کمان اوق یای

خورشید کونش و ید زمین ژاله چه کوک اسمان
یغمر باران دیکل ابر بولت ماه آی

گاو اوکز اشتر قتر خر اشک اشتر دوه

ژاژ باطل سوزه دیرلر هذیان معناسنه خای خاینده کی امر ظم اسم فاعلدر
چکیجی دیمکدر عربجه لائک و ماضغ معناسنه بو نسندی اغزده چینمکله باطل
سوز سویلیجی کمسنه یه ژاژ خای دیدکلری
بوندندر

مما

اسپ آت و مادیان قسراغ وهم کره طای

فائده سیز بر عبث لشنیه بیهوده دی

هم دخی بیهوده سوز سویلیجی ژاژ خای

نافر و طنبور در چنگله سنتار رباب

آقلغ و بربط قوپز دمر وودک دف و نای

بو سوزی اید ابیات کوکل کل آچ یاسی

این سخنهم یاد کن ژنگ دلک میبر دای

مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

کم بو کتابی اوقور علم اولور آکا قولای

قطعه دوم در بحر سریع مطوی مکسوف

کت بر و و سویله بکو کل بیا

ازچه ندن چون نته نیچون چرا

ایچ طونه شلوار دی بک استین

کوکلکه پیراهن و قفتان قبا

نغز دیگل کوکجکه بیبی یه معز

جغز و زغ غوکدر قور بغا

اولدی دریچه ترجه دزقبو

کوکلشه بوجق اورته میان اوسرا

خویش خصم قوم قبیله تبار

یار

مفتعلن مفتعلن فاعلن

ای صنم دلبر خلق حسن
دنیه چو اول غم بقا ایله سن
سریع کسف مطوی بیان من
ندرکیب اولندی ولوندی
معقولاتدر

بو قطعه بحر سریعدندر که مستفعلن مستفعلن مفتعلن اوزرینه در و نشتدر
مستفعلن لرده طی جاری اولوب مفتعلن وزنی اوزرینه در
جمیع اجزاء ضربیه سی مکسوف و مطویه در فاعلن وزنی اولوب فاعلن
و اجزاء عروضیه سنده گاه بینه کسف و طی جاری اولوب
وزنی اوزرینه و بیشمدر و گاه وقف و طی جاری اولوب
فاعلان وزنی اوزرینه واقع اولشدر

اولنجی ونجی و بانکی کره زبان ایزدر

باده دی بیگانه بلمش آشنا

گزیده گدی ناده سینت فاروش

اولدی پرستار دده درنبا

زعربین بمعنی جد

تلکه فوق و دام دوزق نام آد

شامله بام اخشم و ملک جکدرا

طوز نمک واتمک و ات نان گوشت

ماست یوغرت بوزجه آشی مستبا

بغدیه گندم دی و ارزن طروا

اربه و بکدلجه جو و لوبیا

ارغه دی کاریز اولق ناودان

داخی دگیرمن نه در آسیا

همچو تو کس می نماید مرا

سنجلین یکسه کورنمز بکا

مفتعلن مفتعلن فاعلن

ای شه خوبان جهان مرحبا

جمع خوب کوزللر دیمکدر

قطعه بحر مجتث مخبون و محذوف

اچق گشاده دی پیشانی آلن ابرو قاش

دخی برادر و همراه قرداش و یولداش فعلاتن

صمنلو بالجغه کهکل کوج کج و قم ریگ فعلات

خیال خط و خالک قلالی دلده قرار

قده ضحک کبی عزم کنندمی خاکه قرار

مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

بو بحر مجتث مخبونی بلکل اتمه فرار

سفال نسق دی رخسف وسنک کر بیع طاش

کهواب وخاک دررطبراق آتش اودیل باد

هم اشک کوز با بنددرخشک یرتروایله باش

خریدن المق وضمق فروختن بحرآل فعلات

دی سود استه به کالا اندرمتاع قماش فعلات

اکنجی بزرکرو کشت اکن سیار لفظ فعلن

بکار اک بذر ده بیج بکوب دوک بج جاحو فعلات

برشمق آشتی آمیختن قربشمقدر فعلة مخبون محذوف

بو اتش نه رام وصو نش جیکدردخی برخاک فعلات

حاوقی دروش بکبجه کوندز صبغر لین اولمه فعلن

بخوان بکوش شب روز هیچ گاه مباش فعلات

سنکلە اولیدم کشکه بالمولود کاش فعلات

بو مصراعک نصفی ترجمه و نصفی فارسیدر

قطعه بحر متقارب

زغن جیلغ اولدی وفرپال داک

کبوتر کوکرجین قنب پرو بال

ستاره وآخترد کل یلدزه

دی پروینه اولکر یکی آتی هلال

هلاله مه نو دینور یاد

صمانه

بو قطعه بحر متقاربدن نظم اولنمشدر که اصلی بالاتفاق سکز کره فعولن دن مرکبدر بونده گاه قصر جاری اولوب فعول وزنی اوزره قالمشدر سکون لاملە و گاه حذف جاری اولوب فعل وزنی اوزره قالمشدر نونک سکون لامکه

دورونسخه

دلا اهل دل اول بلایه حمول

نه کیم کلسه دلبردن ایله قبول

فعولن فعولن فعولن فعول

تقارب چو قصر اولدی بولدی وصول

صمان اوغریسی کهکشان آبه شال

آریه‌دی زنبور کندو قوان

تا شکوفه چچک انکبین اولدی باک

بلوک صاچ اوروب صارغوغ تک

دی کیسو و مرغول قوخال خال

دی اوغلنجوغه کودک و کنک کرز

جواند ریکیت یوز اوغل پیر زال

بنا مش نه قرتوت قرغل دموی

قری پیر زن آی بیل ماه سال

سخن دانم ارد زبه ازمن بستان

سوزم واز ایو الخودن بندن آل

فعولن فعولن فعولن فعول

کدنیسر جمال و قلیسر کمال

قطعه بنجم در بحر مضارع اخرب مکفوف مقصور

دیدلر سنجی به باج و مل هم پیاله جام

زرنوق کنیزک و قوله دی بنده هم غلام

تا کنجشک سرچه صرچه دخی آبکینه در

سرچه طبینه یعنی بلغز دخی پیام

بر بند درکو قلندرک افاز در بولاز

وآت بولارینه درلوغ بجه زمام سودر

الاخرب عبارة عن الکف والخرم

قدح طولسه پیاله دی

بحر مضارع اخرب و مکفوف مقصور عیان

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

فنرک ترکی زبن آبر اولدی اویان لکام

کفلکیز کیجه تا به طفق یوبلگه دی دیک

جوشیدوجت قیندی و پشدیجیک غام

شمشیر و تیغ دی قلیجه و دشنه خنجر

کیمخت صغری قینه غلاف ایدوهم نیام

کاف فارسیدر هم کام در آدم دیمی دررلر دماغه کام

ای دستگیر دامنت از دست کی هلم

ای ال طوتیجی اتکک آلدن قچن قویام

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات

علم اوکرنن کشی بولسدر ریوبه مقام

قطعه مشتمله در بحر رجز مثمن سالم الاجزا

فارن سالم نافه گوبک بلکدر میان قوشق کمر

داغی زنخدا اندر اکاکت سینه گوکس دردانی برف

آهن دمور زر در سیم بقر گموش نه سیم آلتون نه زر

ارزن قلای در روی توج آینه ...

طام کرکیده اوکا اوستنه

بعلر فارسیده بام در

تا آفتاب سلطنتک ...

مستفعلن مستفعلن

مستفعلن مستفعلن

بحر رجز در سالم اجزاسی مثمن بر کهر ستیجه

بحر رجز در سالم اجزاسی مثمن بر کهر ستیجه

نت ایدر سیم بوز آیه گونه کلمت یقین

ایتا ... سوزینه آبینه آکوب ... یقین

مستفعلن مستفعلن

مستفعلن مستفعلن علم الیقین

سالم رجز اشبو در ز علم الیقین

خوی کرچه بغتنه دری لیشم عورت زن وشوهر در ار

خم کوبدر زدکسی سبو آنسو اوندر این سو

اوک آرد اشاغه یوقرو پیش و پس در زیر زبر

بورجک اودر وام کذار ارقم قرنشی پشتم بجوار

بونده کتور اینجا بیار انده الت انجا ببر

اوزمه بلمزلرلیج کندوکی قورتار ای اوغل

منشین بینادانان گریز خود را رها کن ای پسر

مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

حقا که جاهل صحبتی نار جهنمدن بتر

قطعه هفتم در بحر هزج مسدس اخرب مقبوض محذوف

چشمه بکر اولدی کوزه بر دق

اشنه جوی وجوبی ارمق

انداختن وفرو فکندن

اتمق دخی آشغه برقمق

زرد اولدی صری و کبود در کوک

قاره سیه سپید ز آق فعولان

هم سرخ قزل یشلدر سبز

نیل اولدی جود کز بننه توقمق

لخت اولدی جومق فتی در سخت فعولان مقصدر

هم ایری درشت و بزم پوشق
کاکف بیه و تاخین اولدی درنق
انکلت دستر ک اولو بر مق

کاکاو جکی مست بو مردق
کی کمبدکر عرجه زورق
هم شب و قرار ازاش بوقدر
بوک بک خوبلند وبیت الحق
برهیند انکس که سند هراسا
قورتلدی اوکه کاولدی قورق

مفعول مفاعلن فعولن
علم ایجره در سعادت الحق

قطعه هشتم در بحر رمل مثمن مقصور

بچکلدیم یعنی ظلم هم رک ظفردی فانه خون
بزنلم چوق نشاط آراسته بنیاد خوان
بازکونه عکسینه دزدای کلکونه فکر
درلو درلو کونه کون بابت آشنا سرنکون
کیدتن روزجه بغر سق بکدرک اولکن کرده بشن
ایکو پهلو لکا سونکست بان اوجه سرون
بسته قورتلمس ولیکن بسته بغلودسته صب

بو قطعه بحر رملدندرکه اصلی غرغ بیت سکز کره فاعلاتن دن ترکیب ایدر
بو ثنده شیوه جزء بیبه ایله جلوبکر اولوب زنور تشمیم ایله عرض جمال اتمشدر
اجزاسنده کاه قصر جاری اولوب فاعلاتن وزنی اوزرینه واقع اولمشدر
دکاه حذف جاری اولوب فاعلن وزنی اوزرینه دوشمشدر
بعض یرلرنده خبن دخی جاری اولدب فعلاتن وزنی اوزرینه کلمشدر

آفتاب طلعتک چون عالمی روشن قیلور
نه یره کم بوسه سایک سرو ایله کلشن قیلور
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات
بو رمل بحری در یم طبعکی مخزن قیلور

هرکه دلبر دشمنده انتقام الموتمام
فضلن اندن ارتوق ابنبوه اولدرلکا انتقام
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلات
وزنی مقصوری رمل سلکیه جوهر نظم

موی قل خامه قلم نامه بتی در جای سنه طوتون

صبوح گناه وصبح بیغان صبح برکت بشارت

اورزن قدیر بکن تراش قص تنهز اشتی یون

برابکی اوج دور دبش تنک دوشنبه چهار و پنج شش

آلتی هفت و هشت نه گیبدی سکز طوقز اون

بیست ایکی یکرم اوتوز چل قرق پنجاه اللی در

شصت و هفتاد التمش و یتمشدر کالنوه

دی هشتاد و نود وصد سکسن و طقسان یوز

بیک هزار و صبی بچه شمار بوتمکی آزمون

ایجر و کل انکلیسک یوفه قلقل طشره

اندرون ایکر شناسی ور نه دیمان ورنبرون

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

حیف اکا کیم دام جهل ایچنده قالمشدر زبون

قطعه در بحر هزج مثمن سالم الاجزاء

بور زیدن بوز مکد بور دیدن دردن رنک

کازلیق راخوک ترکیدن تنذر یری طکوز رنک

آلودن قنبغه درلر بعنی کوشترمک

زدودن بصیدن اجمقدر بسود تنذر سنک

ترسن است تافتن بوکمک یا وو کم

عروض بحره والب

کل امدی عقلی غوآش ابت

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

رسیدن ایرمك و دیرمك چمیدن بافتن اورلك

خرامیدن خرامشیدن صالنمق طرزملا مقدر

صاوروق اولدی دامیدن دمیدن یعنی اوفرمك

غنودن اولدی سرتمك نکردیدن دردومك

کزیدن دراصرمق داخی شکالیدن ایت اورمك

یلك نف سوختن یانمق درزیو دوختن دیکمك

چمیدن رفتن یعنی اکلمك داخی سویورمك

اولور انکاشتن افراشتن سزمك و قالدرمك

دخی بنداشتن برداشتن صنمق و کوترمك

طپیدن طلابیمق دمیده سبزه اورمك

رمانیدن در اورکمك رسانیدن در ایرکورمك

چه باشد بسر درازنج زمردم خویشتن دیدن

تولاصو و عرق بوزدن آدیدن کندو زنه کورمك

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

کورکدر کندوزنی بلمزاره کندویی بلدرمك

قطعه ... در بحر کامل مثمن سالم الاجزا

شده شبر نور دیدی قبمعه فلکه درآغز هم آغز دهانه

کل تلکه نوردی دلکه سکنسه دلده دی زبانه

اولوخانه کی دخی چجن قنسه دی دیکل سنجیه دی

بو قطعه بحر کاملدن نظم اولنشدر که اصلی ترکیه وفارسیده
سکز کره متفاعلن در و بو قطعه نك بعض یرلرنده ازاله
جرایله ایدیب متفاعلاتن وزنی اوزرینه واقع اولمشدر

نظر ایله بکیجه جالکه کورمك ضیاسی مزید اولور

دل و جان صفاسی مزید اولور

لبکك بنایش ایدراسم

متفاعلن متفاعلن متفاعلن متفاعلن

سوزکك بهاسنی مزید اولور

بو نه بحر کامل اوقوریسك

قمت دی یکی بسکره دی پی ایلکه دی مخ بیکک استخوان

کره یاغی مسکه و یابنک آدی مهره دراو لو مهره دار

اوج زهره دی قوق طاوق بری آید آن بری ماکیان

اوکی کوف بط قاز و فاخته اوکیک کلاژ نخو صقصغان

قوش مرغ دی بچه یاور ربد زبوه لانه و دردی آشیان و اول

بسو کوجک وده اوله یابجون اکا کازه دی کسر

دی اکا نیلن اوکه خانه دی و ترکه ستون اشک آستانه

سکا یکرک اول که قول اوله سین دین و اوسته قوبوبی آنی

دهتو بهتر آنکه رهی سوی سبز ورک دین بهل این وان

مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن

کوجکدن اول کادب اوکر نه بتوب یغزند ولد سبک کان

ترک طلو و بچه دی دی برف قره دبی یه دمه

دی مهش جبون قزدیه بده جوبانه سبوبان سروبده

دی علف کل بتوبند رعد دی بوع بنانه هید ولی

اوکندره غار و سنک صبان او قینه دی هیز روله

کوزلکس وکتس نه قولتغ ایچی یکرک و جکه یعنی مکس

دی ابلهه کول وشید ادلی نه دی کنج او یا فلیوه سمه

سن آنده جانی ادب بولنه بوری کاوله سن بکزه دمو دکه

تو جان پدر پر اه ادب بر فرکه شوی سر بهمه جمله

مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن

حرامی همه بلای دیمه عیش وغمه شکر بوده

قطعه دوازدهم در بحر هزج اخرب مکفوف محذوف

فرسنگری هوب اینکه تاخر جدیدیه

شد تازه صبرایله که مفتاح وفرجدر فعولن

دی جونریه پیرامن واقلیمه دی کشور

مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن

بواخرب مکفوف محذوف

دامنی یه قوبجی یه آهنگر و زرگر

درخورنیه درر لایق وهم داخی سزاوار

آرام دولتمک بزک آرایش وزیور

بوقطعه نک وزنی بحر رمل مخبونده جزء اولی ابتر فاعلاتن

اولمق جایزدر اصلده ابتر اولوب فعلن

وارجزء اولی وفاعلن ابتر اولوب فعلن فعلاتن

جزاری دخی مخبون اولوب ظهور ایتدی

فعلاتن فعلاتن

یارندر میزدو داخی براشور

میزیند وماند قلیماند بکنز ر

دندان دیش ارشد رنک وتار ارشدر

یعنی فارسیده تارکیده ارش معناسنه در

بود ارغجه دی پشم بوکه قالی به بستر

ارش بمعنی بلاغه عربجه

یعنی ادو دوشنه قالیه وکلیمه بستر درر

بوقرلغه بالاتر و بالا بوی وخوی در

آبکرلکه دی بیش تر وکرلکه بستر

بیر ونک سیاه ایدی هر ارد نجو وهی

رهبر قو لغز بر بمش واو بجی پیسرو

یعنی برآدمک ارده نه اویوجی

پیکار ز صواش صورنده دی جبار و پیکر

صورت لفظ عربیدر تکیدکه شایعدر

میداد بمن ویردی بکا عدل ادرر داد فعولان

دادار دیکل عادله دی قردشه دادر

ملک است خداوند خدیو بیتاب ایو

ملک صاحبی

عربجه اجل

بار مکسوره وقت تاکید برد

برج ثورده كهنه قول ديرلر قولده چاكر

هم اولدى سپهبد او سپهبد جزى باشى

دارا اولو سلطانه دى حكم ايدىجى داور

مريخه دى بهرام و زحله دى كيوان

كوندن باندوغى ير باختره و طوغدوغى خاور

كو جلوه يه لو انا دو ديكر ليك بهادر

آلپ اولدى و بنو اولدى دلير اولدى دلاور

شايشه يه دى لوجه دخى لوك الكنزه بى دست

لنك اقعده دى دلنزه لال ايدو صنغر

قبز امغه سر چيشه دى دژ بينه درر بنه

دنبل چبان آرزخ سنكل ازمرد اوبور

پيروزه ظفر اوتكولك اولدى سكار

باداش كى كينش اودشمك دخى كيفر

بو بردق طوت و كيبرلوله وصلغزى لوبديدر

فرمان برد درسنو بره راستسن روا ايدر

مفعول مفاعيل مفاعيل فعولن

علمه عمل آيت تا بوكه كس جنت وكوثر

قللنه بيتر بحيم در بحر هزج جزء اخرب جزء سالم

هم پايه دوتى بستان دى كوكلنه هم سايه

معبارده باختر مشرقه كبند

پس اغل شعرا از باختر غرض مغرب

واز خاور مشرقست

اليلمي بيت خورشيد وارد راين جنبت

و صداى نو

بگرفته خاور وز

خبر باختر

هم داخی زمستان قش دی وکشو به همایه

هم یاز بهار اولدی ابهر کوزه دزلکه

ایسی دی وصوق دی کرمایه و سرمایه

اولکم اوله اصلی آری اول پاک نژاد اولدی

اولکم اوله اصلی اکجی اول اولدی فرومایه

آماده پر قلنمش پرداخته دوزلمشدر

نزلنغ و دوزنمک نازیدن و پیرایه

ماهی بلق اولدی مار ایلان وفرکجه مور

عقرب ایله چیان آدی کژدم روصد یایه

امروز که اکنون دی فردا یارین آیده

بو کونکه قزانیرسن یارن کلور اوریایه

مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

بو قدر انکه عالمده ایلک کبی سرمایه

دل بنده ساکه هم جان جاکر

والاسنجی واله یوزوکه هم شمس وخاور

مستفعلاتن مستفعلاتن

اوله مرفل بحر رجز

یای مکسوره وحرف تونسل کسته ضم کاف عجم دکرسین

ابله کسنی دن اسم مفعولدر اوزلمش عربجه مقصوص

بو نوع اعتبار اصح اوزره کاف مزبوره ورزن ایچون اسکان

اولنور فافهم

قطعه چارم در بحر الرجز المجزو المربع السالم الاجزا

قومیشه درلر کند به کنده

بکسته اوزلمش قومیه کنده

فرخنده فرخ قوتلو و خرم

شاد اغلمق کولمک کریه خنده

بل آفریننده یارادیجی

بو قطعه احتمال اغلب اولدرکه بحر رجزدن مرکب ومنظوم اوله که عربیده اصلی

التی کره مستفعلن در فارسیده ایله ترکیبده سکز کره مستفعلن در بر قاعده

فارسیده عربیده اوزرینه بونده مجزو واقع اولور بر قاعده فارسیده

دیترکیبه اوزره مشطور دوشمشدر وبهر حال جمیع اجزاسنده ترفیل جاری

اولوب مستفعلاتن وزننه تبدیل اتمشدر کوردوکک نسخه لرده مشددر بحر

اقتضاسی اوزره ترفیل دن غیری زحاف جاری اولمه که اصلی التی کره یا سکز کره

کاملده دخی اعتبار اولنمق ممکندر که جمیع اجزاسنده اضمار

متفاعلن دن بو صورتده ترفیل دن غیری دخی جائزدر

دخی جریان اتمش اولور فتدبر متقارب اصلده اوله

رزق

رزق و پیر پچی در روزی دهنده

هم جاکچی هم دا یا لیبیچی

اولدی کننده دا نی کننده

هم پالیچی به بو پینه دیرلر

سا کیر دیچی به دیرلر دونده

خودرا ستودن کندو کندو کی اوکمک

لاف اورچی در هم کب زننده

هر چه بجوا هی رو خواه دیرلر

هربه دیرلرسک وآرایشه سنده

مستفعلاتن مستفعلاتن

سوسندن اولمه غافل ایکنده

قطعه بحر رمل مثمن مشکول

نمدر اصطره بستره فرش مقدار بستر در

پلکوف ان قفاء مثل قص بستر ونه

دیدی دیکلمک نباید ذات صحیفه قف ندکل

دخی صفیمغه قفس در دخی طوکلنه قفردر

بغل اولدی قولتق آغز بو جغینه کنج درلر

بوجغه دای کنج لیکی اوبر قدار بشمق

دیمش اوتلغه چراگاه دخی اوبیلور

علف

معلوم اوله که بو قطعه بحر رملدن نظم اولنمشدر که اصلی عربیده آتی و فارسی ایله ترکیده سکز کره فاعلاتن دیمکدر لکن اجزاء صدر ابتدائیه سی و عروض وضربک ما قبللرنده اولان اجزاء حشویه سی مشکوله در فعلات وزنی اوزرینه ترکی ایتمشدر اجزاء باقیه سی سالمدر پس بو قطعه فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن وزنی اوزرینه تقطیع اولنمق کرکدر فاحفظه فانه من المنح النفیسه عنفوان شبابمزده بو آنه دکین کوردکمز نسخه لرده متفاعلن فعولن متفاعلن فعولن دیه رک تقطیع ایتمشلر و جمله سی سمت ناصواب کیتمشلردر تعیین بحر و تسمیه زحافاتی قیدنده دوشمش نادره کوی شیرین ادا دبو منوال اوزره مترنم و شکر خا اولمشکه بیت شکر مخجل قلیدر لبنک نبات و قندی ایده لی صحبتک نسیمی عنبری مشک اوتاندی متفاعلن متفاعلن فعولن متفاعلن فعولن بو که کامل مقطوف دیدیلرای جان افندی بو ابیاته هلنه معلومدر که بحر کامل متفاعلن درت کره کبیدر و قطف معصوب متفاعلن مفاعلتن اولور متفاعلنده قطف تصور اولنمز پس اول عزیز وجوه ایله خطا ایتمشدر وجه اول بحر رمله کامل دیمش وجه ثانی متفاعلنده قطف تصور ایتمشدر وجه ثالث مقطوف

اوته دی کیاه اوراق داشندر نوازاوزکن

سبسم اولدی جارغ آدی اشم اولدی خی

قره آوه کادیدی جرکه قلبق نه اوله کرزن

بهمه توانکوبی کن بتو بند اینک ازره

قموبه سن اینک ایله بشکا اوکز اشته بندر

اینک اصلا اینک الکاف جائز للتصغیر

واذا رکب یفید معنا اشته تقرّر

فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن

متفاعلن فعولن متفاعلن فعولن

یرمزله ایازاولمزایولردان آیلک اوکرک

قطعهٔ ششم درّه در بحر مضارع جزوی اخرب جزوی سالم

بلجی کل آهک آلجی هم قلجق اولدی داسه

میتین کلنک وکورکت یارودی داخی ماسه

قبلک بلنک وقولک ننک ولدی طارهم تنکه

مانی کیا بارزنک دی زنگث ایسم و یاسه

طورته کلنکدر رنک طاغ کجنی ولی ننکه

عار اولدی خشنه سنت میت دیمش سیاسه

هفدانه درعشور اتشی وباغ روغن

برپاان آبشنه کوداب درلر چناغه کاسه

انجام صوک ودشنام سوکمک سنبات وکمک

دشت اووه درکلش طشت تنکان دیلدی طاسه

آنکور اوزم ارکدر الو مرود امرود

کلنک آنکله طاش کسرلر عربجه معول درلر

جاذک اوزره اول خال خال اوزره اوسعه

صاب آنشر اوزره عنبر عنبر دود خو

مفعول فاعلاتن

مفعول فاعلاتن مفاعیلن

اوله مضارع اخرب وبعض اولور انک بو

یو قطعه بحر مضارعدن نظم اولنمشدر که بو بحر اصلی اکی کره مفاعیلن فاع لاتن مفاعیلن فاع لاتن در وبونده مفعول وزنی اوزرینه دوشمشدر وفاعلاتن فاعلیان وزننه ترقی اتمشدر

جاری اولوب

کاه تسبیغ جاری اولوب

وکاه سلامت اوزره قالمشدر

ارکک دیدکلری یمشدر میم وراء مهمله ممدود ایلا امرود

سیب

آلو درلر

سبب المنه نار اناره گلنار دی کرایسه

اتماجه بابننه آله طوطی شنجل و طوغن باز

بوهه دبوجه طوغن جهم شب پره براسه

اوکك سوتمکیله اولدی بطر ولیکن

هم خار بخار دیرلر اوله کوکلده تاسه

شادی مکن تو باسوز انده منیار باسوك

سومنه سوز دوکوته غصه کتورمه یاسه

مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

سلطان عالم اولدی قانع اولن پلاسه

قطعه هفت دهم در بحر خفیف مقصور مخبون

آیو خرس طوکز ننه غوك و کراز

سگ مگس ایت اکنسگك دی خرکز او باز

درسکه وازن و بدسبت قرپش

قوله بازودی هم قولاجه دی باز

سوزن ایکنه کژ ارشون و بسو فار

اوق کز پدرز دخی چسند بینه کاز

بهن یصسی بوغن ستیز قصه

کوته وکر دز کژ حی اوزون نه دراز

دیده کوز کوز ببین وبق بنکر

کورنگ فتنه سینه جان مفتون

صاحبکاك عقد سینه دل مجنون

فاعلاتن مفاعلن فعلان

بو خفیف اولدی قصر مخبون

پوق بسوز از بساى آبله بساز فعلات

قمجى در تازیانه یورت اتمك

تزبساز اولدى هم سکزت بساز فعلات

قلغمقدر چهیدن و بازى فعلن مبتور

اوین قلغنى برجه اوینه بباز یعنى العب

مردمك مانش و مرجمك منجو فعلن مبتور

هم قمجى سزندر صوغان خوبیاز

بیمدر قورقو صبرو در بیمار

داخى بسیار چوقدر اندك از فعلات

هم کم اکسکدر یغراوان بول فعلات

اولدى غرسنه قانع و حرص آز

بیبش خورد اوتمه قاصله دى خوند فعلات

کفه کسمك دى اوز تغه انباز

کوکلمز کتندى کلمدى بیسه

دل ماره فته و قجى بنا مد باز

اى کوزل یوزلونك کل و نرلى

اى شه خوبرو بخند و بناز

فاعلاتن مفاعلن فعلات

ایره مقصودى هرکه صدقیله راز

ترك خطا و ختن و دشت و قبچاق مملکتنك اهلنه
درلر انلر قومی اق یوزلو و قره کوزلو و قتی قتلو و جفا
کار اولملریله عجم شاعرلری محبوبلرینه ترك درلر تاز
تازیك دخى مرخم اسم التركیب ترك معناسنه
پس ترك تاز تحبیب بحسب العرف یورت اتمك دیمکدر
دیمك اولور و کتب بغماو غارت ایجون
عجبا افاجه معناسنده یعنى یغماو غارت ایجون
ایل اوزرینه جابمق که تاتارك باش هنرلرى در مقتضاى
وبو ترکیبك اصلى تاز ترك در
وصف ترکیب اوزره تقدیم و تاخیر اولنمشدر

قطعه

قطعهٔ هشتم در بحر رجز مثمن هم اجزا مطوی

بخشش اولدی الگک هم دخی ماننده درالگک
هم دخی آتشو گل سرخ اولدی سیو بس اولدی کبک

خواهر قز قرنداشه دی مادر آنا آته پدر
آدمه مردم دی ولی مردم چشم اولدی ببک

هیمه دهیزم مدر اودون هم دخی خاکستر و کل یعنی رماد معناسنه
آذر اود انگشت کومر اخگر کوز یعنی زلگ

زنده دری ژنده یما لوطونه دی داخی ادیم
سنجیتی چرم گون و پوست دری خواهشت دلک یعنی طلب

بوز آته دی خنگ و سمند اولدی قولا اولدی جمش
سرکش و سکسک یکلی بزم رو اولکار وله

چند ستایی بکنه این رو دست تا بکجا
بنجه ایورسی یا زغنه بوکدیسک قنته یدک

مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

هر نه صنوبر بو انگشته هب بانسکه کلمه کرک

قطعهٔ نوزدهم در بحر منسرح مطوی مکسوف مجذوع

دو بدره هزاره دی هم دخی یک تن
کس بیر انبر قصه اوسوی سندان
هم دخی خانسنک خلج نبتنه کز دو

ورنی یه دی جویبساری هم اکه سوزهان

طغ دیپسنده دی شیخ کز بوه بلکدر

کوه بخش کوه طاغ ارکچه کوهان

اولدی طمان الدرم یزیله بخنو

شبنم چه هر طمان عرش کز زمان

هم دخی رخشنده ور الدر بیجی

هم دخی تابنده رز داخی درخشان

معنیده ور یاب خوش اکلدیکدر

هم زه وزاد دول و دش یون یوش سانان

بکلم بیش بیش بیسیج جم بش اکلدی

اکری کژ و یوز چهره روی نکردان

بکذر کچ بی و اج بنوش و بیا شام

قونغ آلیه میزبان قونقه مهمان

میوه یمش بیوه طول خربزه قاون

بابله تاوار زیم هم اوله تاوان

قبس اوی کاشانه در کاخ در کوشک

جرغه ورزواره دی هم دخی ایوان

مونس دی غمکسار درد ندنشه هم درد

دم نفس و همدم اش صوکه دی بایان

الصوفی بیتی دکا عید الله

خفته زرگوار بیشت بیلی میان درن تعجب

آب روان دی آقر صویه روان جان

من بن بتمن وکیله درر صاع

اوچکه پینمانه دی عهده دی پیمان

عهد و قول و قرار معناسنه

اولدی گران و سبک آغز و بینی

دختر قیز قرز گران و هم اوچور آزوران

صورر سک صوکجان آدی چوکان

بوولنان طوبجغاز کوبک غلطان

زاله صوح بینلی تلقفه دنرلر

هم دی طاغ بیغه دیدلر انبان

مهر گونش دانی بل مهر مهاری

سوکیو بوزندرق دوجی شنه بان

کی دی گیندر بیوش دانی بیوشان

نیفه دلیج طون یقاسی یاقه گریبان

قامو یی بتلا بجی صقلیجی در

باهمه بروز دکا زهست نگهبان

مفتعلن فاعلن مفتعلن فع

یار اوله دائم سکا همت مردان

الا ای شه خوبان دل و جانی ایدن جای

سعادتله بو جایی شریف ایله بر آبادی

مفاعیل فعولن مفاعیل فعولن

چو مکفوف اوله محذوف نوع بحر

قطعه بیستم در بحر هزج مثمن مکفوف محذوف و مقصور

بو قطعه بحر هزج مثمن دن نظم اولنمشدر که اصلی سکز کره مفاعیلن اولدیغی کرارا بیان اولنمشدر لکن بونده جمیع اجزاء صدریه سنده کف جاری اولوب مفاعیل وزنی اوزرینه کلمشدر و اعاریض و ضروبی ماقبلنده که اجزای حشویه سی دخی بویله در و اعاریضنده کاه قصر جاری اولوب فعولان وزنی اوزرینه کلمشدر و کاه حذف جاری اولوب فعولن وزنی اوزرینه دوشمشدر و جمیع اجزاء ضربیه سی مقصوره در فعولان وزنی اوزرینه در

چه نه قوش همی چینه دی قوجی سخن چلپن
سود اولدی بداندیش اوزن کوزجی خود بیلن

یعنی زفت و بخیله دینکل زفت ولی ژفت
ندر قیر دی تیره بولانوق تیره آیلین

بالعربیة الکدرة

پرند ابریشمه هم دی دیباج و ایک کز
کوزل خوب اوله زیبا ولی زشت اوله چرکین

ندر طاغ ازکی اینک قلم کلک و قرو اوزم
معین اولدی و قوز کوز دخی مرده مرسلک

دی شیره ارسلنه روبه دلور دلکو یه کفتار
دلور صیر تکنه هم یارسی درز یوز کنار ایبر میدانات یوو ایسه ولکن

دخی قوینه دی زونه دخی دینکج و دور
اراق اوسکی کورز دی کورز در زه سلین

که اوله طلو اقچه دلور کینه برسیم
کرا اوله جنق آلتون دلور کاسه زرین

دینکل صلقمه خوشه دخی آزغه توشه
فتق ناخوش اولدی دینکل هکبه خرجین

کوکل نیجه بر آلدرسنه سامنز و طنلو
دلا چند فریبنده ترا فربه و شیرین

مفاعیل فعولن مفاعیل فعولن

معناه یا قلب

دل لفظی عربجه الف یونده حرف ندادر ای کبی عربیده یا معناسنه پس دلا ای دل دیمکدر عربجه یا قلب معناسنده کوکل دیدوکی یره حرف ندا محذوفدر ... عدد استفهام ایچوندر نیجه نیجه بر دیمکدر عربیده کم استفهامیه معناسنه فریبنده الدار دیمکدر عربجه مخدع معناسنه ... سنی دیمک اولور تا ضمیر ایله ذات مفعول اولان را ادات مرکبدر پس فریبنده ترا الدارسنی دیمک اولور عربجه یخدعک ... سمیز عربجه سمین معناسنه یا ایله فربی دخی درلر شیرین طتلو عربجه حلو معناسنه

در شش

بو قطعه اسلوب عجم اوزره رجز مثمندن نظم اولنمشدر که اصلی سکز کره مستفعلن در ترکیب ایلر لکن جمیع اجزای صدرنده و ابتدا ایده سنده طی جاری اولوب مفتعلن
وزنی اوزرینه قالمشدر وهر عروض وضربک ماقبلنده کی اجزاء حشویه سی دخی بویله و جمیع عاریض وضروبی مخبونه در مفاعلن وزنی اوزرینه فقط خوکوز بیتت
وصر[illegible] دال دیدوکی یرلرده خبن ایله ازاله جاری اولوب مفاعلان وزنی اوزره دوشمشدر و اجزاء صدرنده و ابتدا ایده ما بعدلرنده اولان اجزاء حشویه سی
کذلک مخبونه در لکن بیق بروت کز او قبای بخشکوا دیدوکی یرلرده هم خبن هم ازاله جریان ایدوب مفاعلان
وزنی اوزرینه دوشمشدر وریزه اوق دیدوکی نده طی جاری اولوب مفتعلن وزنی اوزره
کلمشدر فافهم

درش علیم بحاله ایدلرسکه بخشش

تلمیذ بیت دیلمه در بحر رجز جزوی مطوی جزو مخبون

نه طرق بیق بروت هم صقل اذی ار رشد

ریش صجق درردی بزت باش آدی ریش در

چیره بکش دی کنفونه زیره و حنیزه پوش در

هم آری بالی نوش درد بکنی داخی نیش در

کوز قیغننه بیله دی بر طلو در کدو قبق بفتح الکاف العربی بالترکیه قبق و بالعربیة القرع والیقطین

بوش تهی و باش سر آرنغک آدی بیش در

قوبروغنه دم دی ریم ارک نیم پرمه صیرم دوال قایش دخی درلر

صو صغری بابس نه در کلگ کاومیش

طاشغی دانه باد کند ارقلی زخو کوز

کوسه وصاقلی قبه کو سبح و بلنه ریش در

مشتلغه دی مرده و مزد کیمی دو بم کری

ویژه آری زیره اوق اتک وزه بر قیدیش

رونق فزرجی دکز بالته تبر ولی سپر

قلقنه دیدلر اوق یای قوبجق آدی کیش در

طبعه دی پرستش و بلگه دی پرورش

زاهد پارسا دیگل مذهب و دین خیر کیش

اتلو سوار و مرتبه پایه بنا جر در بنا

صباح آبغی سباپه درّه هم دخی سنج تیش در

اینست آب خوشگوار آبدز آنکه تشنه است

بود در ایو بسکلنج صوغاله اوکه سوصمش در

مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

علم وکمال ومعرفت عارفه اوزکه عشق در

نوله بیلست قره دو در بحر رمل مخبون مقصور

بترغه دوزه دی جوزه بلچه اشنبه چیز که

لوله در ناژه دی صوله جب ولوله بر بستر

جرک وبسلدی دخی شیرکین لیکن فیلد

رسیدکه بوغده چینی دربولور دخی کمیز

غنج اوراق فنجکه دی صاری آری منج وسنده

اولکوک خو سنبه اولدی عم او ستیز بستر

کاره کاه اولدی دکل چنبره آهنجی دکل

بابات اولدی جلهاکه دخی کر بلبس اولدی بر

بستره دی صنقه نیسه مشنباته دکل

منجی کفش و درفش بری با شمغ بری بیز بیغ

رغ غنه راغ دی دام اغ و بناغ ابلک اوجی

بند باغ ورباغ طاغ و باغ بستان

بر بروبش بوریکم سابکه قیامته کرک

بوست رنع الاصل بوی ایله ظرف مکان در ستان
لفظندن مخفف بوی بری دیمکدر بعض کره
واو دخی حذف اولنوب بستان دیرلر لوکه بعضی
علامت قریب دیمشلر بعضی نسخه لرده بند بیغ
لفظی الف اشباع ایله باغ یا زیلوب واو عاطفه یازلمش
الف اشباع دخی غلط اولدوغنده ماعدا قطع نظر
تکلف مالا یلزم لازم کلور

روده یوروش دیمکدر عجمده یوروش معناسنه یا حرف وحدت پس روشی بر یوروش دیمک اولور و بونده وحدت تعظیم مراد و وحدت
نوعیه در رو فتح راء مهمله ایله یوری دیمکدر روی فعل امردر عجمه البسیمه ضمیر خطاب و الاوات مفعول سکاه دیمکدر عربیده گیت
ایله تعبیر اولنور باید باء عربیه ایله باییدنده فعل مضارع دیمکدر و البتد عربجه یلزم معناسنه پس ترکیبا بحسب الحال یلزمک دیمکدر در
فتح دال ایله حرف ظرف عربیده فی معناسنه رستاخیز ضم راء مهمله و سکون سین ایله قیامت معناسنه قیامت کونی
لفظ عبیدر لکن هر مؤمنک معلومی اولمغله رستا جزئی آنکله تفسیر ایلدی الف سیز رستخیز دخی جائزدر

رَوِشی رَوْکه تُرا بایَدْ دَرْ رَسْتاخیز

فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلات

کورمیه هیچ سعادت یوزن اوغلانلر کاولر حیز

قطعه بیت وسوم در بحر هزج اخرب مقبوض ازل

تنک حمله و قعر اوزم تکاکیبدر زناک — مفاعیلن
هم رزدر اوزم حبوغی بر تقدر خاکه — مفاعیلن
اوکور هلك معه دیده بزرق دخی برك آغج بمعنی هم بارم
کوکنبج وولیك بکنسماد اولدیکاك
بوغمق خفه کردن اولدی سیلی در لبرش
جلد اولدی لغتده جابک وهم چالاک
هم زرف در ك تلکزف اولوکاف و شکاف
ذی باریغه کو حقور در داخی مغاك بمعنی عمیق
هم نشم
ربوك باره دخی یول اوج کره بشه بارای کتی
عبیده قده بعو باییه و رلد
تاج افسر وکورشنه اجی زاج اولدی زاک
بوراول کاولدی ایکو طو غزو اکانه قوزقو
بار دخی بمعنی ادلو
و بمعنی الاجازه
انکه شد نیك درابست وراحنه باك
بارکاه وبر لراجازت قوبص
مفعول مفاعلن مفاعیلن فاع

دولتلو اوکم عیبندکه ایه اوزنه پاك

قطعه بیت وچهارم در بحر طویل سالم

بو قطعه بحر طویلدندر که اصلی بالاتفاق فعولن مفاعیلن
فعولن مفاعیلن دن مرکبدر و بونده بحر جنسنه بدوکی
یرده تسبیغ جاری اولوب فعولان وزنی
اوزره دوشمشدر اجزای باقیه سی سالمدر
و بو بحرك عروضی عربیده رای امام خلیل
اوزره مقبوضه در اما عربیده بو بله اولمق
لازم دکلدر

فعلات فعلات
بو قطعه بحر مجتث دندر و اصلی مستفعلن فاعلاتن در وزننده ...
بونده صدر و ابتدا وزنده جاری اولوب فاع وزنی اوزرینه واقع اولمشدر
و عروض و ضربنده خبن و قصر جاری اولوب فعول و فعلان ...
هم تسبیغ جاری اولوب مفاعیلن وزنی اوزره واقع اولمشدر
مفعول مفاعلن مفاعیلن فاع
بو وزنده رباعی عبید ...

اولدکه مشایخ قاتنده روح بروزخ اولوب خلع
معلوم اوله که مختلفدر عالم قدسده انتسابی اولوب
اسماسی اولمی اعتباریله روح قدس
قدسیه ایله ملبس اولمی اعتباریله روح سلطانی درلر
درلر و عالم جبروته انتسابی اولوب خلع
و وطن اصلیسنده اعتباریله روح سیرانی
اوزره ایله ملبس اولمی اعلایه
اسفل واسفلده اعتباریله روح سیرانی
نسخه اینده باکی واعلاده اولمی اضافت و نسبت
سیر و سلوك اولمی اعتباریله اصلنده
و بعضی روحانی درلر

خفیف و کسمك
شکاف پاره قلم بر برنده ... اولمق
کاف شکاف فرق
جصوصا عبره
الالفاظ ایله ترجمه ...
فارسیدر ...
یوك بار دخی ده هم اوج کره ...
کرسنه ضم کاف ...
دخی بر نسخه ده ...
یوك بار دخی یول بار ...

بو بحر طویل ... بیت ...
همیشه سعادت یار ...
دولتلو اوکم دخی ...

فریب الدمق اولدی فریبیدن الدانمق
کشی چاپلوس ایتمک ندر یعنی یلدیمق
کشیدن دور چکمک کشادن دور آچمق
لغنه بمنکیدن قهقه قهقهوب طوطلدمق
غنودن امز عنموق اویومق جسبیدن ظم بازانه مع حاء معجم
بنالیش نهادن سرجو یصد یعنی یصدمق
یکنمک پسندیدن گزیدن اوکرتلمق
سرایندن ارلامق بشر منیدن اونتمق
چشید ندرطتمق بمک خوردن و اتمک
مزیدن امکیدن هم بغریدن اکرنمک انجمکه بطار
وشتابیدن ایوملکدر رنکیدن اکلنمک
فیجاو غلطیدن کرنمک یوالنمق
جربدن دراولامق هم آغشتن اصلانمق
بسودن نوزباران یعنی یغموره اصلنمق
به ازجانست این گفتار اگر منکلی باور
بوسوزبکدرر جاندن اگر ایدرسک انتمق

مفعولن مفاعیلن فعولن مفاعیلن

کذا استعمال الستة توکولدر کیشی اوصلولقدر اشیو اصلولمق طمق
اوزره استعمال ایده

یعنی منه عقل الرجل او دیسا او رعا قلا فی عمله و شغله

قطعهٔ بیست و پنجم در بحر متقارب مثمن

بوقطعه بحر متقاربده نظم اولنمشدر که اصلی بالاتفاق سکز کره فعولن در و بونده اصل اوزره مثمن واقع اولمشدر و بعض اعاریضنده و جمیع ضرو بنده تسبیغ جاری اولوب فعولان

اگر نمک ای صبر دیمق
و اوازیله قهقهقدر
الیوم لغزت ایدوب
بکشیدن تتنمکه دزلر

فنجا کسر فا و نون ساکن و جیم عربیه
لکرنمک معناسنه

غلطیدن فتح غین معجم و کسر طا
و مهمله قیراد یاسی

شدن لفظی محو و یغمواذن لمشیق
یا سی او ملق معناسنه

اگر لفظی فرسلر ترکیده سنده
مستعمل کدر را دانش رطا
باو و عوف ارکی اینا تمق

جانست
کرد تقطیعده خذف او لسه مصرع تمام
اوله حق لکن بوکونه خذف البته
مرضی اولور ما عدا اوله میدر
سکر اکرد ابی دخی بالمثل فهم استماع
نسخه اولی درکه جان این گفتار واقع اولمشی اکر
لم یازیلان نسخه لراشبع معنی الفی خذف ایله تحیه مثنات

نگار ابسم نه سنکدر لب بری رو بکی عنبرکه بی تنس
غالیه بو ساتر کرد اولسا البم او شرایی بکی نفس قالی
فعولن فعولن فعولن فعولن

بکاجان ودلدن بو اولمسه جوهر
لبیدی فعوبی دور ابنه لکولوک

هم اغاجی کبنر وفین آغاجی غوش

اغاج دالگلن غولد ربوم بثغوش

بربر اوقلغی کونه دی دی دوبه دی

دوکن اصراعی کبجایه دوشن برندوش

دوشک جامه خواب اولدی عریان بلنجق

درآغوش کن قوچ قجاغ اولدی آغوش

سوکمک خلیدن دانی بیسه بروندر

قفا خیزه قولق دبیدز بناگوش

دی کبزبی به چیز و دو میموند کبی

هم آهو کبک طوشنه هم دی خرگوش

کمک غوز دی سیر تق روزه اورج

ادک موزه اولدی بیج اولدی پاپوش

اوجق طوتمش دیو وزنای دیرلر

خرد عقل دی اوکی کیمسنه بیهوش

طوقشمقدر آسیب آشوب اورکی هر نسنه نگ اورکوب بربرینه قرشمق اسم مصدر مصدری آشفلتق در تحفه

اورش رزم درفانی غوغا خلا کوش

فرشته برروش وادب اولدی فرهنگ

دلوبه دی دیوانه هم داخی مدهوش

صلیو بزدسک دی تارها کن دی تو زدن فعل امر ايضا بالتركية ...

اهونه ... معناه اساکت و ... معناه ...

دیسڭ ابتسم اول همدمی باشم خاموش

دیاین سکا دیبجکدر سن ابشت

بکویم بتو کفتنیها بتو بنیوش

فعولن فعولن فعولن فعولن

ایت استاجر خدمت صفق اولغل کوش

قطعه بیست و ششم در بحر مقتضب مطوی

هم یره دن اوجیق هم داخی اوجیق اولدی بهشت

دوزخ اولدی طاموادی کنشت اولدی بلشت

انجیل آدی انکلیون بت پرست بتگر طبوجی

هم کلیسه هکله دیرر هم کلیسه اولدی کنشت

سنج دربر آلی زلق پنج اولدی نخ و فرخ

جرکن و جبل دخی دی جرکنه جنسوک ... زشت

مفتعلن بسکون الکاف العربی

فیهما کالیسر دیرر بابکه اول ازل نه بازوا ...

خواهد اندن بت پرست وی نخست هرجه بنشت

یجوز کنشت بحذف الالف وبضم الکاف العربیة وکسر النون فیهما

فارسیة الضا ... کلیسه جمعه کلیسه

ویجوز بضمتین ایضا وقوله فی الله جمع کلیسه کنشت جهودلرکلیسه سی

بمعنی متعبد الیهود فی وسیلة المقاصد ویسقط ما قبل الا

ومثله فی کتاب النعمة والشر فتامه وفی فقه

اللغة فصل فی المتعبدات المسجد للمسلمین الکنیسة للیهود

کلیسه خاص بالنصاری واده کلام الناظم مخالفة

البیعة للنصاری الصومعة للرهبانه بیت النار

للمجوس انتهی

فاعلات مفتعلن فاعلات مفتعلن

مضارع کلا

طبع و طبیعت دیر آدمک نهاد و سرشت

قطعه بیست و هفتم در بحر رمل مسدس محذوف

جاه منصب جاه قویی راه یول

کاه صامان که دخی کاهو مرول معروفدرکه بعجه لرده اکرلر صانلر کفه

فیتنازده

بو قطعه بحر رملدن نظم اولنمشدر که اصلی عربیه سکز کره فاعلاتن در و بو اصل اوزره

فر بونده جزء جاری اولوب مسدس واقع اولمشدر و اجزاسنده کاه قصر جاری اولوب

فاعلان وزنی اوزرینه دوشمشدر و کاه حذف جاری اولوب فاعلن وزنی اوزرینه

دوشمشدر بونلرک قاعده سی واقع اولدوغی تا ... محلی کلدکجه ان شاء الله

تنبیه اولنور

فیسنا زن قادری بل سوی ار

یکنکه قیناته بیوه زن پدر

تول قز بورتی درز فوزند اوغول

کوبلکو دایاد درز اوپتش مول

خشمکین ططیره تیره در طاول

اوغل اوغلی در نبیره کوپر پاپل

دوله مسفاضرغه یکلک بادبان

الجکه بهنتان و جلقیون سنار

یالی بیشی دو شاب یلمز خواب ردو

کبک کلک بیره کنکک و بت سیس

چکره طمله کفلو اتک فخفره

ارّه بجقو بکف کلاش هم کره

بوز هم بد قوز آغز آوز دزم

عسد و فیقو نیز بدوجه دزم

طورمق اولدی ایستادن کاسلی

اولدی اکسلماک قالقمق نیاستن

هم پرستو قرلغج سناب در

زیسوه چینکک جرس اکت برنغابذر

دیده بان کوزجی طنفذ زهم کواه

ارّه بجقو کف کلا زوهم کره

تبی ایله وزای فارسیه ایله نغشدر

بیت صیغناجق

صیغناجق پیره دی جای پناه

دی قنجاجق پیره هم جای گریز

واپیه بارک دی تارک داغی تیز

تاشلر یوزی جعف هم دامغول

اوردررزا یوزی روطوبق بزول

چشن بیرام دربیشه لانک در

هم سچی سنگی و مصلق تنک

قورقلو ایشه دی کار سهمناک

بالجق الینا جکلری صندوغه لاک

بزغ صوبندی لوزلا اولدی صغیق

خاک توپرا اولدی طوپرا قدر یغیق

اولدی اورذن کنوزمک ریختن

ماتجی بالالان آتی دراستلم

عربده دیطنفه وی سبب و بشم

انشمک آبا و سرفه اوکسرک عربجه سعال

کزلودر پوشیده پوسنده چورک المنخوب

اویقو خوز له مق اولدی بجیب

هم شکسته در صینق یونده درشت

مهر بوبجق مهره هم والا زنه

قاوو

تاو و جقمق بسوخته و آتشی زنه

کاسه سی کونبک و یوزرلک سپند

هم و نبیره کونلک و قش یوری نشند

غلبه انبوه قصه انکژده

آودرر بیان آوزر نخجیر هم یز بیچی دد

طرملادی خبت بالق آغی نشبت

نیست یوق آزی آوید زوار هبت

سو بسو یازی ره در یو یوکمیش

هم یوزک انکشتر قامسی بلین

عربجه فص دیرلر

بالعربیة لا و بالفارسیة ... الکاف ... دل علی

یعنی بوزرک قامسی ... ذلک السیاق

ینبه پانبق هندوانه قاربوز ای البطیخ

عربجه الهیولی دیرلر یعنی القطن

ایکی دریو زینه میمون یاربوز

یاربوز ... یری یعنی ... سی

دست ابرنجن بلازک گوشوار

کوبه سیه جل صیغرجق قوشی سار

قدره ... الجبه ... در

عربجه فرد دیرلر ترجمه فرد ... در

هم صوه یوزمک شنا و ینه نشر

عربجه عوم و سباح دیرلر

هم دخی صیژمق براونه در

... یعنی ... معناسنه

هم بنالیدن اکلمک درر

هم ژنو بیدن سکلدانمک درر

هم صرنمق خود کماربدن درر

هم سکوب قانمق گوارید درر

ای ماده قانمق

نظم الکاف العربی الفارسی

سکوب قانمق و معناه هضم الطعام

مصدر ... معنا سنه وارکن ...

سمند اکلو دورر لاغر آرق
تلخ آجی اکشی ترش غوره قورق

اوقماسیدر خنبوره بار دان
قب مجدره اوقلعودر وار دان

اغلین دره یه اولدی زار زار
لابه یلوارمق آرقدر هم نزار

خستگی درر صبرلق درد آغریدر
آصلق آوختنه دردداغی در

یافتن بولمق دیمک گفتن درر
هم دلک دلمک ندر سفتن درر

تو دیمکدر ت دیمک هیبت شکوه
اولدی کرد شتان حر بد طاغ کرکوه

باد بیزن باد زن هم یلپزه
با مزه طاتلو و طاتسیز بی مزه

حبه دانه خوشه آدی سنبل
دبه کون برذق کلیندر بلبله

بوکلمک اولدی سکیزندر سکور
القیه درلر کوش در نیشخور

الجفرق اولدی زغنک آقا اروغ

اولدی کالیوه مک دخی یاوه دروغ

ایچ باغی پینه و قفزدق چزدره

دوگر اوبا چادره خیمه چتره

ایچ درون هامون یازی قیرک کنار ، حرف الشئ

اولدی سو بورزله دکن عاز ورخار ، عرجبه سنوک

بلدرشه همتا دگل همزاد اکز

اکیز اولدی کول و دریا دگز

کورخانه دخمه در کنکش قراخ

هم چقل چاپل شغال و سنکلاخ

لوغزه زاغ اولدی ماهی پشیار

بوبل انسان اولدی یلدز و لدبار

هم چربدن اوتلمق اوتلق چکر ، بالترکیة اوتلق وبالعربیة الربیع

اوجی وچرچی پزشک و بیکور

کودرم ... کوده آماس شش در آبله

تن قبز بونی صو نکذر کویله ، عرجبه بسته

ایکه کی درمنه اولور در ایوه به ، عرجبه سفرجل

هم کروهنه بوعق و دوکم کره

الجمس ابستن و زادن دیگ

دزنکو بونکلو لعوزمق رنج آکک

بفتح الكاف العربی وسکون الواو وکسر الباء العجمی وفتح اللام
والهاء العلامة الکنفا بامثلاً موازره اولاده قبر بعکه
یغمور یغرکده اولور عرجبه جناب در لد تحفه

بالترکیة اکک ومعناه التعب والمشقة والکدح فی تحصیل الدنیا وجمعها

هم درخت و شاخ آغج داخی بدق

می نهند قودلر نهادن در قومق

سرو له کندر کنفشله کنو

لق دخی شالق پلاس قیتکی لو

دیوچه اولدی سلک داخی زکو

یوستو بکذا رفو بوغز کلو

برهنه یالک آیق بنده کی

قوللق اولدی قای هم بازنده کی

بس بتر خیلی بسی ایله اوسه بس

پیش فایشده فرناد رش و معناه اذا کان هکذا فهی بمنزلة فاء الجزاء

هم طروکا ورس بیغوله بوجاق

هم ابو سبحت اجوغ و آتشدان اوجاق

بیره بو نادر زطرخون تخلون اهود

قوز بستو بشدی اکنون و کنون

رسک کوزی پشک قغ برکستوان

آت طولی در جود اشق یلی پهلوان

رسته و خسرو چو پلنه بدره

ارصد است قبتا قبتا بدر فی البیت لف و نشر

وارلق

جنک کو ننم پلنه بولز طبه المشق دمور قبه بعض زره

وار ایلوی و هفتی در رهتوسه در ای موصول

اولشیق یاپش یاپش اولان آیهسته در

کوچجک سنوبر باتون بسیم

کوچ نفک زنبطانه کورت اولدی دم

بکر فیز دوشیزه کامه آرکورن ای الفلم لا تعور ای اعز نفکی

عورت و بنهم فلاخنه در صیبنه

یوجه بالا بو ... دلاله در

هم اویق تندیس ... آله در

هم نیستان در قمشلق ... نیان

اولدی ناخنلو هویدا در عیباله

نکینه درزن برجکیز کوده دربسلنج

سوج کبر در ... نازنجه وسنج

دنبه فویرق بیسمه پت رخنه کدک

بجینه معنی جر نکننده در دیدک

کیجیک غاز رتی دخی اولدی زرکیر

صارلق هم بارزجی اولدی دبیر

کزکدن ارج در قجق هم غلیاج غلمه

هم سیار بیدر اکنز ازدف الج

بیدو سوکت کز اقوند نهال

تازه دال اولدی وبوین اولدی یال

اوینه داروی دی سوسام کنجددرر

پسته فستق اکر عم سنجددرر

اولدی کهواره بلسنک لمتر بیوک

آند سوکند وکروه اولدی بلوک

ساو اکندو در سپید ساوین دکر

دوک ایک برنوا قولای پراخوکلر

سرب قورشون بشوره درجوزاق سراب مرهونه

بشوره برکم کورلور ایراقدن آب

بفتح الكاف القارسی

هم جوالدز تورزاولا بنددوزکرد

لسی کرم اولدی وصوق اولدی سرد

معناه اللطمة علی الوجه

کاج سیلی اولدی کج اولدی دلم

هم بدین اولدی سیر ینسیم دریلم بالترکیة طوطقال صلا

بودرجی دلم معناسنه

محنب اشکنجه اولدی بیج پیج

یوله عزم اتمک براغی هم بسیج

هم نوا نغمه نصیب اولدی نوا

بفتح الكاف العربیة وکسرها بالشینة الشغل ومعناه کوچ

هم کشی کالکا دراشکوچ کیا

عجبا ارجل

جنب کن ابسم اولدیکن جقار غلاب

زب کلکز اولدی وصافی اولدی ناب

از برای

از برانکه دورت در در معنادار آب

ببری تاب و افتاب و ماهتاب

ببری قیزمق ببری طاقت بیرسی

رنک ایکی الکوب بو کلمه سی

هم کتابک آدی فرزنشت هم

بر حکیمک آدی زردشت ای کرم

بارنیب انک اولکه کفته دی

الکوب طولش اول بنفشه سوی

اولدی اسپرغم عجب ضیمران

فلکن درنکینی تزکی همان

کوک کیبی یعنی سپهر اسمار سپهرم

اولدی ریحان هم اونامق اولدی شرم

فام کونه کیبی یعنی زرد فام

صاروشن کلکونه کل کیبی ای همام

توپ کلچی بشام آغاج مرخ در

کوتسک کرخ آلدی بر زخمه بربخ در

معنی نه ناکاه ناگاه قلندر لوند

هم دخی تفشنه توقه صاغر اوند

لاف اوروب سوز چینه بلند

صیغة نهی والمصدر للتدرج بضم اللام وقوله فی الترجمة
لاف اوروب سوز چینه معناه لاتصلف مفتخرا
الصلف تجاوز الحد فی الادعا وقدم مثله

هم یاوز اولان حرون اولدی وینه

دی وداع ایتدی دسک بدرود کرد

بدرود وداع کرد الوداع

جنگ و جنکه ایکی درلد نبرد

اوینغ بیدار عاشق کر بدار

هم خیل اپچار ... سوار

... سوار ... بوبایدر السور

ایجه یول بناری هنجار در

بفتح الهاء وسکون النون ... ایجه یول معناسنه ... بعض ارباب لغت مطلقا یول معناسنه ...

اولو لشکر باشی سالار

بصلو حیلق شوکوار دو سوخوار

هم یوکش کیفنه در ایز برد یاره

اغلمق مویدن افغان سیم

هم بریج بوجغ شبه در جبه غره

هم دخی خشخاش اولدی کوکنار

هم بیوکونه کلدی سو سیاره

هم خزینه اولدی کنجور ای پسر

اشیبو دخی کیسه اولدی خوزه کر

راز بفتح الراء المهملة وسکون الزاء المعجمة شیرازه
یقلین برکویدر قومی سنیدر ودخی کراز
عرجه شیر معناسنه مرور بضم المیم وسکون الراء
شیرازه یقلین برکویدر قومی رافضی در تحفه

ایکی کوی در رازمر ورزدر بریا

اولدولایتده که شهری در هرکمه

هم علیم برشهر آدیدر هم طراز

دی یاراغنه اتد جنغویه ساز

علیم دیدکلری شهردر

لیته خوره

... الاصمعی ... الازهر ... تحفه

لبز غور اندر زر در اصغر لمو

هم بیوک کبیر اولدی گرز اولدی چموق

معناه الکبیر

اسکنه و خامیاز و نشا اشی کاژ

کر اولا بینوس خرمنه اولدی زاژ

اسیلک نفش اورته یائی آیی تموز

داخی فی الجمله دیمکدر هنوز

افسوس اولدی دخی حیف ایکمک

داخی هزل و بی هده سیوز سویلمک

جغز اجی جر کلو جبابه درهم دنشه

اصل فارسیه کبه و کبد معناسنده در

الجرک اولی عربیة والثانیة فارسیة قد اقامها ترکیة وقد مر سابقا مرات صح

جرکدر بر شهر آدیدر هم طبسع

هم منش طبع و سکالش حیله

طبع وطبیعت معناسنده و کوکلی خوش لغی و کبد وارزو

بوش کثرت یعنی جمع و زیدکبد

وهمت واولولق معناسنده کلور تحفه

اجناس مختلفه دن اولان جماعت

پهلویجه اولدی کونش زخش وخش

بلخ بر شهر الدرامق ذر درخش

بلخ بر شهر آدیدر تحفه

مغ کاور شعله فروغ هزل لاغ

قاره کوم کیجه قارانکوسی ماغ

عربجه ظلمة اللیل

وبالعربیة الظلمة

مغ بضم المیم ویجوز موغ بالواو ومعناه المجوسی والکافر ایضا

فی الترجمة کاور معناه النصرانی والکفر ملة واحدة صح

هم نغول اولوی دریک داخی کژاف

بیهده سیوز در عقلسیز در بنشاف

ای قلیل العقل

زشت خفرق و نشانه در هدف

قفندرر بر نوعه قاب قاو اولدی حف

قاشی حر و آلنده جین آژنك در

صقلغو آواز خنبك طنك در

هم تکالا در بغلیاتی اولدی هنك

قوته دخی بشولو چنتو به شنك

بفتح الهاء وسکون النون وبالکاف الفارسی

دخی جرنك هره اولدی چنکلوك

الا آتی اکثری اولاد ناپسه عندوك

هم تبوراك شابك تشته دربه خوش

بغلیب جابلا دیو اودکور قوش

کوجك وغلو خنك غمناك در

ناوك اوق درمشك اوی هم خاك در

بر لطیفه قوتولی اوندر سودر

دخی ناو مجاه دخی ناسرا

اولکسی اولاکه لایق اولمیا

معنیده لوزیم یعنی کسترم

ترکسی دوشابکم بیز اغلیم

هم شخولیدن درر اورمق صفیر

بالفاء المعجمة علی نعرتی وبسط

هم نکوهیدن برتب یخجاکه هنوز

هم دخی توزیدن و تولیده تکی

معنیسی قازمق الزنك ببلك

ای اکراه اتمك

هم نجارا

هم بخارا جانبنده آلتون دکلی مرهونه

بزاوایه اوبیغه کانزنده دکلی

حیز تابون در تیکی مغا توده نی

پادشاهلر اوکی کیهان ایکاچی

سوزنی سوزتنی اولکه غزه غزه ان

هم بشره و قیسره ذوره نی

هم طرتنمق تز چنیدن درار

داخا اوزیده قشلاقی ... دور

اولادی قوشوکه بوزیلوب ...

دنی شادوزلانده بوبک بودونک

بودینک قولاوغی لوزیده دراز

صنغلیوب طمغ سوزیدن بدرار

طعقتمه بیغاره بزک اولدی قره

اولادی هم برایشوکا آریقلیق قره

فنی یتمک اولدی رو یپیده دیغ

اولادی روز زیدک زبونه شغبه دی

هم گر ازیدن صنقلیق یوطله یه

بوزوک بوخکک عود تبدر واحله

نشتر نشتر بیکلی در بیتر پاه

بالکاف العربیه عبید فارسیه مستعلمه

بفتح الباء الموحده معناه وسط شهور الشتاء

معناه الفرش الکبیرة والبساط الفاخرة العظیمة صح

بضم الباء لفظة عربیة بالترکیة لورک وقزل نقیه ومعناه المظلة والقلنسوة التی توضع علی الراس صح

ای الورد الابیض

کوزه درلرزه اولو تولنیه زبسته راه

هم صوبیز مقتدر زجیندن طنطنه
دی جقلدوق بجای آواز نه

بفتح اللام بواشنه

هم لویشنه دربواشنه هم دی
طوشقه دربزلد دشاخته ای اخی

دردوزه اوغلاد طوغرمق بزجه
کاغه نادان یاره الکل زشتوی

اولدی کسبندن زبونده اولمق اکی
دی کدند آوازه شکله فرخ زنده

خمره جولعوز شور باشی کوچک
خمره اولدی خو بدق قزمق دیدکی

یعنی کوچک کوبکه

ملمکا بلیغ اولدی بیشکاه
صندم درزانه اولود زوبت کاه

یافه هذیان بسوزکه اولا هرزه او
هرزه بسوز بسوزنلاجی در یاوه کو

هذیان وهرزه
هجو ولطیفه

دیدیلر باجیلک اول بز جنبره
ایق الیقنه آلا باتمایه قره

اولدی خه خه بمعنیده زهی زهی
دی اچی لوشن اولسه بی یعنی تره

هم

دی اچی پاتابه بونی یعنی نهی نسخه

هم جدو تکرار تکره مک درنفو
هم فتنه بدر کذا مکدر ترفو

کنده کله بیلغج معنیلری
اولدی کنده ری دستنبوز ابری

دکله کل ابجد حسابنده ای بسر
کم القدن مایه دکت بزه صبر

صادکه یه دک قافه دک اوندر اونکه
قافده بوز بوز صیقلر غینه دک

چون حساب ابجدی بلدک تمام
تحفه مک تاریخنی بل ای همام

بو حساب اوزره ایت بو مصرعی شمار
قلدی سندن شاهدی تونیا دکار

144 164 320 392

فاعلاتن فاعلاتن فاعلات
بوکتابک وزنیدر ایچ آب حیات

شاهدی یا ربه هر کیم ایلیه دعا
ایده محشرده شفاعت مصطفی

تمت الکتاب بعون الله
الملک الوهاب
فی یوم الجمعة
عند قرائة المذاکرة
المجددة
١١٩٧
ذی الحجه